Notat

Dato: 09.11.2026
Afdeling: Sundhed og Omsorg
Journalnummer: 25/6412

Sagsbehandling på hjælpemiddelområdet

Sundheds-, Pleje- og Omsorgsudvalget har spurgt ind til krav og procedurer ift. sagsbehandling på hjælpemiddelområdet.

Sagsbehandlingstid for ansøgninger om hjælpemidler

Visitation og Hjælpemidler modtog i perioden januar til oktober 2026 i alt 3.530 ansøgninger om hjælpemidler, svarende til gennemsnitligt 353 ansøgninger pr. måned. I 2025 var gennemsnittet 338 ansøgninger pr. måned.

En gennemgang af data for de seneste tre år viser, at der hver måned træffes afgørelse i 97-99 % af det antal ansøgninger, som modtages. Det betyder, at der løbende er en mindre andel af ansøgningerne, som videreføres til den efterfølgende måned og indgår i den samlede mængde af sager, hvor der endnu ikke er truffet afgørelse.

I Visitationen sondres der mellem fire overordnede kategorier af hjælpemidler: genbrugshjælpemidler, kropsbårne hjælpemidler, handicapbil og boligindretning. Hvis der skal leveres mere detaljeret data eller data på konkrete hjælpemiddeltyper, vil det være forbundet med ekstra administration og manuelle registreringer. Hvis en borger ansøger om flere hjælpemiddeltyper på samme tid behandles ansøgningen samlet, således der ses på borgerens samlede situation og funktionsniveau.

Det er på den baggrund ikke muligt at besvare spørgsmålet om, hvor stor en andel af ansøgninger om større hjælpemidler der behandles inden for et bestemt antal uger. De tilgængelige data viser imidlertid, at der månedligt træffes afgørelse i hovedparten af de modtagne ansøgninger, samtidig med at en mindre andel af sagerne overføres til videre behandling i de efterfølgende måneder.

Overflytning af midler fra ØK for at styrke området

Kommunalbestyrelsen godkendte den 6. oktober 2026, i forbindelse med budgetopfølgningen, at 1,5 mio. kr. i 2026 omplaceres fra Sundheds-, Pleje- og Omsorgsudvalget til Økonomiudvalget til finansiering af merudgifter i Visitationen. Disse midler skal forebygge en forlængelse af sagsbehandlingstiderne i forbindelse med ny journalstruktur og revisitation til Ældreloven. Dette er dermed ikke varige midler, som kan nedbringe den generelle sagsbehandlingstid på hjælpemidler og andre ansøgninger til Visitationen.

Krav og procedurer ved genansøgninger

Kommunen er altid forpligtet til at træffe en afgørelse, når borgere ansøger om et hjælpemiddel efter Servicelovens § 112. Dette gælder både ved nye ansøgninger, og hvis borgeren tidligere har fået bevilget et tilsvarende hjælpemiddel. Kommunen kan derfor ikke automatisk genbevilge et hjælpemiddel alene med henvisning til en tidligere bevilling.

Kommunen har efter retssikkerhedslovens regler pligt til at oplyse sagen tilstrækkeligt inden der træffes afgørelse. Samtidig følger det af forvaltningslovens regler, at afgørelser skal baseres på de relevante oplysninger i den konkrete sag og kunne begrundes.

Der skal derfor foretages en konkret og individuel vurdering af:

- borgerens aktuelle funktionsnedsættelse
- borgerens aktuelle behov
- om betingelserne for bevilling fortsat er opfyldt
- hvilket hjælpemiddel der bedst afhjælper den nedsatte funktionsevne.

En tidligere bevilling giver således ikke i sig selv ret til en ny bevilling og kan heller ikke i sig selv begrunde et afslag.

Hvis borgerens funktionsnedsættelse eller behov har ændret sig siden den seneste bevilling, skal kommunen indhente de nødvendige oplysninger for at kunne træffe en korrekt afgørelse. I sådanne tilfælde vil sagen i praksis skulle behandles på samme måde som en ny ansøgning.

Hvis funktionsnedsættelsen derimod i al væsentlighed er uændret, er der mulighed for en forenklet sagsbehandling. Kommunen kan i disse tilfælde anvende en tro- og loveerklæring fra borgeren. Tro- og loveerklæringen vedrører alene borgerens funktionsniveau og helbredstilstand, hvorved visitationen som udgangspunkt ikke indhenter helbredsoplysninger fra egen læge, sygehus mv.

Ved anvendelse af tro- og loveerklæring skal kommunen dog fortsat træffe en ny afgørelse ift. hjælpemidlet. Kommunen er efter servicelovens § 112 forpligtet til at vurdere, hvilket hjælpemiddel der aktuelt er det bedst egnede til at afhjælpe borgerens behov. Hvis flere hjælpemidler er lige egnede, skal kommunen bevilge det billigste af disse. Kommunen skal derfor ved hver genanskaffelse vurdere det aktuelle marked og kan ikke automatisk genbevilge samme produkt som tidligere.

De lovgivningsmæssige krav betyder samlet set, at en genansøgning om et hjælpemiddel, som borgeren allerede har ikke automatisk kan genbevilges. Der skal altid foretages en vurdering og afgørelse, men tro- og loveerklæringen kan forkorte sagsbehandlingstiden ved at der ikke skal indhentes helbredsoplysninger, hvis funktionsnedsættelsen i al væsentlighed er uændret.

Eksempler på sagsbehandlingsforløb

Ny ansøgning

Borger indsender ansøgning
Kommunen registrerer sagen og sender kvittering til borger for modtagelse.

Indledende vurdering (ved modtagelse eller kort efter modtagelse)
Kommunen vurderer, om sagen kan behandles efter tro- og love-erklæring eller kræver yderligere oplysning. Ved ny ansøgning, vil der typisk være behov for yderligere oplysninger og faglig vurdering, så tro- og loveerklæring anvendes sjældent her.

1. Er der behov for yderligere oplysninger fra borger, gives der besked til borger, så oplysningerne kan være modtaget når sagsbehandling opstartes. Sagen afventer sagsbehandling.

2. Modtages ansøgningen via fx hjemmeplejen, hvor sagen er tilstrækkelig oplyst, træffes der afgørelse med det samme og sagen lægges ikke på venteliste.

3. Vurderes akut behov, igangsættes sagen hurtigst muligt og lægges ikke på venteliste.

Sagsoplysning og faglig vurdering
Vurdering af sagsoplysninger. Typiske skridt i denne periode:

1. Indhentning af oplysninger
   - Kommunen indhenter relevante helbredsmæssige og funktionelle oplysninger (læge, fysioterapeut, ergoterapeut). (ca. 21 dages besvarelsestid)
   - Der gennemføres hjemmebesøg eller funktionsvurdering (1-7 dage afhængig af hvornår aftale kan laves).
   - Partshøring i indhentede oplysninger (7 dage)

2. Samlet faglig vurdering jf. kravene i §112.
   Hvis borger ikke opfylder kriterierne, træffes der afgørelse.
   Hvis borger opfylder kriterierne, afklares produktet hvis ikke dette kendes.

3. Afprøvning/ vurdering af hjælpemiddel
   - Der afprøves hjælpemiddel eller der igangsættes tilpasning af hjælpemiddel. Ved specielle kørestole laves besøgt sammen med konsulent (7-21 dage).
   - Ved vurdering af produkt fx ved bandagist, afhænger tiden af hvornår borger får tid hos bandagisten.

4. Vurdering "bedst egnet og billigst"
   - Kommunen vurderer, hvilket konkret produkt der er bedst egnet og billigst i forhold til borgerens behov, jf. hjælpemiddelreglerne.
     1. Har kommunen en indkøbsaftale på produktområdet, kan bevilling laves ud fra denne (0 dage).
     2. Har kommunen ikke en indkøbsaftale på produktområdet, indhentes der tilbud fra relevante leverandører (1-14 dage).

Afgørelse og meddelelse
- Kommunen udarbejder afgørelsen, som sendes til borger.

Genansøgning

